

שמיני עצרת ושמחת תורה

משהו קצר ומעניין לחג

לבד על ההר, רק הוא והאל, עוצם משה את עיניו בפעם האחרונה. כפי שהתחיל את מסעו, לבד מול האל בסנה הבוער, וכפי שהיה ברגע השיא של מסעו, לבד מול האל על הר סיני, כך סיים את מסעו.

בלי קהל, בלי אשתו ובניו ובלי אהרון ומרים שמתו זה מכבר, רק הקב"ה ומשה בפרידה אחרונה מהשליחות הגדולה ליצירת נתיב אנושי חדש מכאן והלאה. התורה נפרדת ממשה בדמעות: לא קם עוד נביא שידעו ה' פנים אל פנים, שערך כאלו מופתים ולעיני העם כולו.

אך סיום הספר משאיר תחושה של עצירה רגע לפני קו הסיום. האיש שעמד לפני פרעה ותבע ממנו לשלח את עמו, שלא התיירא להתווכח עם בוראו, שכאשר ראה את העם רוקד סביב עגל הזהב ניתץ את הלוחות שיצר האל, העצם הקדוש ביותר שהחזיקו ידי אדם – התחנן לחסד אחד קטן, "אעברה נא ואראה את הארץ הטובה", וסורב, בניגוד לכל יתר הפעמים בהם התפלל לטובת אחרים ונענה.

תחושה זו של חוסר שלמות מאפיינת את סיפור התורה מתחילת ספר שמות; העם יוצא ממצרים לארץ המובטחת, כל בעיותיו נפתרות במופתים גדולים – מכות מצרים, היציאה ממצרים, חציית ים סוף, מים, אוכל והגנה במדבר, ורגע לפני הכניסה לארץ המרגלים עוצרים הכל וגוררים את העם לסיבוב רב שנים במדבר.

כסיפור, הדבר משונה. אין ביהדות סיום של חיים באושר ועושר אלא תמיד פתח לעונה הבאה, עצירה לפני השיא, יעד שעדיין לא הושג (למעט מגילת אסתר שמסיימת את האירוע שמתואר במגילה).

בספר בראשית לדוגמה, הקב"ה שולח את אברהם אל הארץ אשר יראה. אברהם מגיע לארץ במהירות והסיפור אמור להסתיים לכאורה, אבל זו רק תחילתו – יש רעב ואברהם נאלץ לנדוד. כך גם יצחק ויעקב ובניו. על אף שאברהם מגיע אל הארץ המובטחת בתחילת הדרך, הספר מסתיים כשצאצאיו מחוץ לה. הארץ הובטחה לאברהם שבע פעמים אך כשהוא מבקש לקבור את שרה אין לו חלקת קרקע לקבורה והוא נאלץ לקנות את הקרקע במחיר מופקע. ספר בראשית מסתיים כפי שמסתיים ספר דברים – בתקוות בלתי מושגות.

כך גם התנ"ך כולו. התנ"ך מסתיים כשהעם בגלות וכורש נותן את הצהרתו שמי מהעם שמעוניין לעלות ולבנות את בית ה', מוזמן לעשות כן. וגם כאן, הסיום הוא בתקוות בלתי מושגות.

טמון כאן, מתחת לפני השטח, עניין עקרוני; המיתוס מתייחס לזמן כמחזורי, הוא מתפתח וחוזר אחרת, תמיד למקום ממנו התחיל, באופן דומה למחזורי הזמן הידועים – יום אחרי יום בו השמש זורחת ושוקעת. עלילות המיתוס הן שגרה, אירוע המשנה את הסדר וחזרה לשגרה. בשביל להמחיש את זה ניקח את "שר הטבעות", בו כוח רע מתעורר ועולה ומשנה את שגרת החיים השלווה, וגיבורי הסיפור מנצחים את אותו כוח רע ומשיבים את הסדר על כנו. וכאן נכנסים החיים באושר ועושר עד עצם היום הזה.

היהדות לעומת זאת רואה את הזמן כזירה של צמיחה מתמדת. העתיד לא דומה לעבר, אי אפשר לצפות אותו כיתר המיתוסים. כשיעקב מבקש לומר לבניו את אשר יקרה אותם באחרית הימים מסתלקת ממנו השכינה והמקרא שוב נמנע מלהעניק לקורא סיום לסיפור. הסיבה להיעדר הסוף המיוחל היא על מנת להבהיר לנו שהמשימות עדיין לא הושלמו. אמנם, כדברי ר' טרפון לא עלינו המלאכה לגמור, אך אין אנו בני חורין להיבטל ממנה ויש לפעול ולקדם את העתיד שכאמור אינו חזרה לעבר אלא יצירה חדשה שמתפתחת כבר אלפי שנים – נתיב אנושי חדש, חברה מוסרית של צדק ורחמים.

זמני השבת

18:01	הדלקת נרות
18:15	מנחה
19:00	הקפות ערב
08:30	שחרית
09:30	הקפות בוקר
10:30	תפילת ילדים
11:30	קידוש
12:30	מוסף
13:00	מנחה
18:55	ערבית
18:54	צאת החג

